

1 9 1 9

SUOMEN ASIANAJAJAT
FINLANDS ADVOKATER

Vuosikertomus rahanpesun ja terrorismin rahoittamisen estämisen valvonnasta 2025

13.3.2026

VUOSIKERTOMUS RAHANPESUN JA TERRORISMIN RAHOITTAMISEN ESTÄMISEN VALVONNASTA 2025

Tämä on rahanpesun ja terrorismin rahoittamisen estämisestä annetun lain (444/2017, jäljempänä **rahanpesulaki**) 7 luvun 1 a §:n mukainen asianajajayhdistyksen vuosikertomus, jossa kerrotaan asianajajayhdistyksen suorittamista valvontatoimista. Suomen Asianajajat (31.12.2024 saakka Suomen Asianajajaliitto) on rahanpesulaissa tarkoitettu asianajajayhdistys.

Suomen Asianajajien valvontavelvollisuus

Suomen Asianajajat on asianajajista annetun lain (496/1958, jäljempänä **asianajajalaki**) ja oikeusministeriön päätöksellään vahvistamien sääntöjen (29.11.2024/672) mukainen itsenäinen ja riippumaton julkisoikeudellinen yhteisö, jonka tehtävänä on säännellä ja valvoa asianajotoimintaa Suomessa. Valvontavaltaa käyttävät Suomen Asianajajien hallitus ja toimisto (yleisvalvonta) sekä sen yhteydessä toimiva Valvontalautakunta (erityisvalvonta). Vastuu rahanpesun ja terrorismin rahoittamisen estämisen valvonnasta on osana yleisvalvontaa Suomen Asianajajien hallituksella ja toimistolla. Hallinnolliset rahanpesulain seuraamukset määrää Lupa- ja valvontavirasto Suomen Asianajajien hallituksen esityksestä.

Asianajajalain 6 §:n mukaan hallituksen on valvottava, että asianajajat esiintyessään tuomioistuimessa tai muun viranomaisen luona sekä muussakin toiminnassaan täyttävät velvollisuutensa. Asianajaja on velvollinen antamaan hallitukselle tiedot, joita tätä valvontaa varten tarvitaan. Asianajajan on sallittava hallituksen määräämän henkilön suorittaa tarkastus toimistossaan, jos hallitus katsoo sen valvontaa varten tarpeelliseksi, sekä tällöin esitettävä ne asiakirjat, joiden tutkimista tarkastus edellyttää.

Rahanpesulain 7 luvun 1 §:n 2 momentissa säädetään, että asianajajayhdistys valvoo asianajajien osalta rahanpesulain säännösten ja määräysten noudattamista. Asianajajan on voitava osoittaa asianajajayhdistykselle, että sen asiakkaan tuntemista ja jatkuvaa seurantaa koskevat menetelmät ovat riittävät rahanpesun ja terrorismin rahoittamisen riskeihin nähden. Edelleen rahanpesulain 7 luvun 1 a §:ssä säädetään, että asianajajayhdistyksen on laadittava vuosikertomus, jossa kerrotaan asianajajayhdistyksen

1. tämän lain 8 luvun nojalla aluehallintovirastolle tekemät esitykset seuraamusten määräämiseksi;
2. tämän luvun 9 §:n nojalla vastaanottamien ilmoitusten lukumäärä;

3. valvontatoimenpiteiden lukumäärä ja kuvaus toimenpiteistä, jotka on toteutettu ilmoitusvelvollisen seuraavien velvoitteiden valvonnassa:
 - a) asiakkaan tuntemismenettely;
 - b) epäilyttävästä liiketoimesta ilmoittaminen;
 - c) asiakastietojen säilyttäminen;
 - d) sisäiset tarkastukset.

Vuosikertomus on laadittava vuosittain 31. päivään maaliskuuta mennessä.

Valvonnan taustatietoja

Suomen Asianajajiin kuului 31.12.2025 yhteensä 2 443 asianajajaa ja 743 asianajotoimistoa. Asianajajien määrä kasvoi edellisvuodesta 3,5 %:lla, eli 84 asianajajalla, mikä on aiempiin vuosiin verrattuna hieman suurempi jäsenmäärän kasvu. Asianajotoimistojen määrä puolestaan väheni kahdella toimistolla. Asianajajista 30 % työskenteli 1–2 asianajajan toimistossa. Kymmenessä isoimmassa toimistossa työskenteli puolestaan 31,5 % asianajajista ja 20 suurimmassa toimistossa 46,4 % asianajajista. Julkisten oikeusavustajien osuus jäsenistä on 4 %. Julkiset oikeusavustajat työskentelevät valtion oikeusaputoimistoissa.

Asianajotoimistojen valvonta perustuu riskiperusteiseen arvioon, jossa huomioidaan erityisesti asianajotoimiston toiminnan laatuun ja laajuuteen sekä asiakassuhteisiin ja toimeksiantotyyppisiin liittyvät riskit. Lisäksi huomioidaan riskien hallintaan liittyvät menettelyt. Niin sanotut varsinaiset toimistotarkastukset valitaan pääasiassa riskiperusteisesti ja suoritetaan Suomen Asianajajien toimiston juristien toimesta.

Riskiperusteisen valvonnan lisäksi kaikissa perustettavissa uusissa asianajotoimistoissa järjestetään niin sanottu uuden toimiston tarkastus, joka kattaa toimiston yleisen järjestämisen lisäksi rahanpesulain velvoitteiden noudattamisen. Tarkastuksen suorittaa yleensä paikallisosaston asianajaja, joka on saanut koulutusta tarkastustoimintaan, ja hän laatii tarkastuskertomuksen Suomen Asianajajien toimistossa käsiteltäväksi. Tarvittaessa Suomen Asianajajien toimiston juristit voivat osallistua tarkastuksen suorittamiseen. Suomen Asianajajien toimisto käy lisäksi läpi kaikkien uusien asianajotoimistojen rahanpesun estämisen riskiarviot ja menettelyohjeet asiakkaiden tuntemiseksi. Suomen Asianajajien toimiston juristi esittelee aina tarkastusta koskevan päätösesityksen hallitukselle tarkastajan esityksen sekä riskiarvion ja menettelyohjeiden osalta omien havaintojensa pohjalta. Näin kaikki tarkastukset käydään läpi keskitetysti.

Lisäksi Suomen Asianajajien hallitus valvoo asianajajien velkaantumista kahden vuoden välein. Asianajajien velkaantumista valvotaan tarkastamalla ulosottorekisteriotteet asianajajista ja asianajotoimistoista. Yli 4.000 euron velkaantuminen johtaa asianajajan velkaseurantaan, jota jatketaan, kunnes velka on tullut kokonaan maksetuksi. Suomen Asianajajien hallituksella on myös mahdollisuus erottaa velkaantunut asianajaja, jos se katsoo, ettei asianajaja velkaantumisen johdosta enää täytä asianajajalle asianajajalaissa säädettyjä kelpoisuusvaatimuksia. Korkein oikeus on ennakkoratkaisussaan 2025:100 katsonut, että Suomen Asianajajien hallitus oli ratkaistavana olleessa asiassa voinut katsoa, ettei asianajaja enää täyttänyt asianajajalain kelpoisuusedellytyksiä tilanteessa, jossa asianajaja oli toistuvasti useana vuonna ollut ulosotto-perinnässä maksamattomien verojen ja eläkemaksujen takia.

Osallistuminen FATF:n toimintaan

Taloudellisen yhteistyön ja kehityksen järjestön (OECD) alainen Financial Action Task Force (FATF) on jäsenmaidensa hallitusten välinen elin, joka antaa suosituksia jäsenmaille rahanpesun, terrorismin rahoittamisen ja joukkotuhoaseiden levittämisen estämiseksi sekä arvioi edellä mainittuja kokonaisuuksia koskevia torjuntatoimia jäsenmaissaan. FATF:ssa on 37 jäsenvaltiota ja Suomi on ollut jäsenmaa vuodesta 1991 lukien. Jäsenmaat, alueelliset yhteistyöjärjestöt ja tarkkailijajäsenet muodostavat maailmanlaajuisen verkoston. Valtiovarainministeriö on Suomen FATF-delegaation koordinoija, ja Suomen Asianajajat osallistuu kansallisen FATF-ryhmän ja FATF-johtoryhmän työskentelyyn asianajajien sääntelijänä ja valvojana. Vuonna 2024 Suomen Asianajajat on tarjonnut henkilön Suomen edustajana maa-arvioitsijoiden koulutukseen. Vuonna 2025 Suomen Asianajajat on osallistunut Suomeen vuonna 2027 kohdistuvaan maa-arviointiin valmistautumiseen. Maa-arviointiin valmistautuminen tulee edellyttämään entistä enemmän toimia vuoden 2026 aikana.

Tarkastushavainnot vuodelta 2025

Hallinnolliset seuraamukset

Suomen Asianajajien hallitus käynnisti vuonna 2025 yhden menettelyn hallinnollisen seuraamuksen määräämiseksi asianajajalle. Asian käsittely on edelleen kesken.

Hallitus päätti vuonna 2024 esittää Etelä-Suomen aluehallintovirastolle, että se määrää asianajajalle 5.000 euron suuruisen seuraamusmaksun rahanpesun ja terrorismin rahoittamisen estämisestä annetun lain velvoitteiden rikkomisten ja laiminlyöntien vuoksi. Asia on edelleen käsitellyssä Lupa- ja valvontavirastossa, mihin Etelä-Suomen aluehallintovirasto organisaatiomuutoksessa yhdistyi.

Vihje- ja ilmoitusjärjestelmä

Asianajotoimistojen työntekijät voivat ilmoittaa havaitsemistaan rikkomuksista suoraan Suomen Asianajajien ilmoituskanavaan. Asianajotoimistoja tarkastettaessa varmistetaan lisäksi, että kaikissa asianajotoimistoissa henkilökunta on tietoinen mahdollisuudesta ilmoittaa havaitsemistaan rikkomusepäilyistä joko toimiston sisäisesti tai Suomen Asianajajien toimistoon. Suomen Asianajajille ei ole vuonna 2025 tehty yhtään ilmoitusta edellä mainitun ilmoituskanavan kautta.

Valvontatoimenpiteet vuonna 2025

Suomen Asianajajat teki tarkastuksia asianajotoimistoihin vuonna 2025 yhteensä 53 kappaletta. Tarkastusten piirissä oli vuonna 2024 noin 13 prosenttia asianajajista ja vuonna 2025 noin 7,3 %. Kattavuuteen vaikuttaa merkittävästi se, kuinka suuriin asianajotoimistoihin tarkastukset kohdistuvat. Mitä suurempiin toimistoihin tarkastus kohdistuu, sitä suuremman joukon asianajajia tarkastustoiminta kattaa vuosittain. Vuonna 2025 tarkastuksia kohdistettiin pienempiin toimistoihin, minkä vuoksi kattavuus asianajajien määrän osalta on edellistä vuotta pienempi, vaikka tarkastus kohdistui suunnilleen samaan määrään asianajotoimistoja.

Uusien, perustettujen asianajotoimistojen tarkastuksia toteutettiin 33 kappaletta ja riskiperusteisesti valittuja toimistotarkastuksia jo aiemmin perustettuihin toimistoihin 20 kappaletta. Uuden asianajotoimiston tarkastus tulee suorittaa puolen vuoden kuluessa toimiston perustamisesta, joten osa vuonna 2025 perustetuista toimistoista tarkastetaan vasta vuoden 2026 aikana.

Asianajotoimistoilta on kaikkien toimistotarkastusten yhteydessä läpikäyty rahanpesun ja terrorismin rahoittamisen riskiarvio sekä pyydetty selvitys asiakkaan tuntemismenettelyistä, mukaan lukien käytännön menettelytavoista, joita sovelletaan:

- asiakkaiden tunnistamiseen ja henkilöllisyyden todentamiseen;
- yksinkertaistettuun ja tehostettuun asiakkaan tuntemiseen;
- asiakkaiden ja yhteisöjen tosiasiallisten edunsaajien poliittisen vaikutusvallan selvittämiseen;
- asiakkaiden etätunnistamiseen;
- ulkopuolisten tai kolmansien suorittamaan asiakkaan tuntemiseen; ja
- tuntemistietojen säilyttämiseen ja poistamiseen.

Rahanpesulakiin 31.3.2023 voimaan tulleen muutoksen johdosta tarkastuksissa on käyty läpi, että ilmoitusvelvollisella on osana asiakkaan tuntemiseen liittyviä toimia tehokkaat toimintaperiaatteet, menettelytavat ja sisäinen valvonta myös sen varmistamiseksi, että ilmoitusvelvollinen noudattaa pakotesäätelyä ja jäädyttämis päätöksistä seuraavia velvoitteitaan.

Kaikissa varsinaisissa toimistotarkastuksissa käydään lisäksi läpi asianajotoimiston yleisen asiakasvaratilin tilitapahtumat edellisen kalenterivuoden ajalta.

Asianajotoimistoja on tarkastuksilla pyydetty ilmoittamaan, onko toimistossa tehty ilmoituksia epäilyttävistä liiketoimista Keskusrikospoliisin rahanpesun selvittelykeskukselle. Rahanpesun selvittelykeskukselta saadun tiedon mukaan vuonna 2025 asianajajat tekivät yhteensä 5 ilmoitusta selvittelykeskukselle, vuonna 2024 ilmoituksia tehtiin 17 ja vuonna 2023 ilmoituksia tehtiin kahdeksan. Vuosien 2018–2025 aikana näitä ilmoituksia on tehty yhteensä 81 kappaletta. Suomen Asianajajat on vuonna 2024 tehnyt itse yhden epäilyilmoituksen Keskusrikospoliisin rahanpesun selvittelykeskukselle. Vuonna 2025 aiheita epäilyilmoituksen tekemiselle ei ilmennyt.

Tarkastushavainnot

Asianajotoimistoilla on pääosin hyvää osaamista rahanpesun ja terrorismin rahoittamisen estämisen menettelyistä ja rahanpesun ja terrorismin rahoittamisen estämiseen asennoidutaan vakavasti.

Tarkastuksissa on kuitenkin havaittu, että varsin usein etenkin uusien asianajotoimistojen riskiarvio rahanpesun ja terrorismin rahoittamisen riskien tunnistamiseksi ja arvioimiseksi on puutteellinen ja sitä on tarpeen päivittää. Riskiarviot ovat tyypillisesti liian yleisellä tasolla eivätkä pureudu riittävästi juuri kyseisen asianajotoimiston omaan liiketoimintaan ja toimeksiantotyypeihin. Asiakkaiden tuntemista koskevat menettelyt ja tuntemistietojen kerääminen ovat pääosin hyvällä tasolla. Asianajotoimistoissa on yleistynyt erilaisten sähköisten palveluiden käyttäminen asiakkaiden tuntemistietojen keräämiseksi, mikä parantaa tilannetta.

Erityisenä haasteena on tunnistettu, että asianajotoimistoilla ei ole riittävän kattavia menettelyitä kansainvälisten pakotteiden ja etenkin kansallisten jäädyttämispäätösten seuraamiseksi tai että näitä ei ole kirjattu riittävän kattavasti. Keskusrikospoliisin tekemät kansalliset jäädyttämispäätökset ovat keskimäärin vähemmän tunnettuja kuin kansainväliset pakotteet ja tästä syystä Suomen Asianajajat on tarkastuksilla kiinnittänyt asianajajien huomiota erityisesti jäädyttämispäätöksiin.

Suomen Asianajajat julkaisi kesäkuussa asianajotoimistoille tarkoitetun oppaan rahanpesun ja terrorismin rahoittamisen estämisestä. Opas sisältää kattavan ohjeistuksen myös kansainvälisten pakotteiden ja kansallisten jäädyttämispäätösten osalta. Oppaan liitteenä on ohje riskiarvion laatimisesta. Suomen Asianajajat on valvontatyössään havainnut jo vuoden 2025 aikana, että uusi opas on otettu hyvin käyttöön ja se on parantanut asianajotoimistojen menettelyiden ja riskien arvioinnin kattavuutta. Vuonna 2026 opasta on tarkoitus laajentaa laatimalla sen liitteeksi malliohje asiakkaiden tuntemisen menettelyistä.

Suomen Asianajajat tarjoaa asianajajille ja asianajotoimistoille säännöllisesti maksutonta koulutusta rahanpesun ja terrorismin rahoittamisen estämiseen sekä pakotteisiin liittyen. Suomen Asianajajat on järjestänyt vuosittain kaikille asianajajille avoimen koulutuksen rahanpesun estämisen kysymyksistä. Vuonna 2024 koulutuksen teemana olivat pakotekysymykset ja vuonna 2025 uusi rahanpesun ja terrorismin rahoittamisen estämisen opas. Verkkokoulutuslustoilla on lisäksi ollut tarjolla kursseja rahanpesun ja terrorismin rahoittamisen estämiseen ja pakotteisiin liittyen. Koulutusta tullaan tarjoamaan seminaarien ja verkkokoulutusten kautta myös vuonna 2026.

Asianajotoimistot ovat aiemmin tehneet hyvin vähän ilmoituksia epäilyttävistä liiketoimista Keskusrikospoliisin rahanpesun selvittelykeskukselle. Ilmoitusten määrä on vaihdellut 5 – 17 välillä. Vuonna 2025 ilmoituksia tehtiin edellisvuotta huomattavasti vähemmän, vain viisi kappaletta. Suomen Asianajajat on viestinyt asianajajille aktiivisesti ilmoitusvelvollisuudesta ja siitä, että kynnys ilmoituksen tekemiseksi tulisi olla matala. Epäilyilmoitusten vähäiseen määrään ryhdyttiin kiinnittämään huomiota vuonna 2023 ja asianajajia on tarkastuksilla, koulutuksissa sekä muissa yhteyksissä muistutettu epäilyilmoituksia koskevasta velvoitteesta. Epäilyilmoitusten tekemisestä on järjestetty myös koulutusta. Ilmoitusten vähäistä määrää selittää osittain se, että asianajajat eivät useinkaan ota vastaan sellaista toimeksiantoa, jossa he havaitsevat epäilyttäviä piirteitä. Näin ollen myöskään riittäviä tietoja epäilyilmoituksen tekemiseksi ei saada eikä ilmoitusta siksi tehdä. Ilmoitusten vähäisyyteen vuonna 2025 saattaa vaikuttaa myös se, että toimeksiannot venäläisten asiakkaiden kanssa ovat vähentyneet merkittävästi ja esimerkiksi kiinteistötransaktioita tehdään huomattavasti aiempaa vähemmän.

Asianajajien velkaantumista seurataan kahden vuoden välein. Viimeksi seuranta käynnistettiin vuonna 2025. Velkaantumisseurannan toteuttamiseksi ulosottolaitokselta tilattiin ulosottorekisteriotteet kaikista asianajajista ja asianajotoimistoista. Mikäli asianajajalla tai asianajotoimistolla oli velkaa yli 4.000 euroa, hallitus käynnisti hänen osaltaan tarkemman velkaantumisseurannan. Velkaantumisseurannassa olevilta asianajajilta pyydettiin kirjallinen selvitys velkaantumisesta ja asianajajia on kutsuttu lisäksi suullisesti kuultavaksi.

Vuonna 2025 velkaantumisseuranta aloitettiin 7 asianajajan ja 6 asianajotoimiston kohdalla. Näistä velkaantumisseurannan piirissä on edelleen useita asianajajia ja asianajotoimistoja. Joidenkin velkaantumisseurantaan joutuneiden asianajajien osalta ulosottooperinnässä olevat velat ovat tulleet jo maksetuiksi.

Suomen Asianajajien hallitus erotti vuonna 2024 yhden asianajajan velkaantumisen vuoksi. Hallituksen päätös ei ole lainvoimainen, sillä muutoksenhakuaika Helsingin hovioikeuden ratkaisusta korkeimpaan oikeuteen on edelleen käynnissä. Vuonna 2025 lainvoiman sai kaksi asianajajan velkaantumisesta johtunutta erottamista, kun korkein oikeus antoi päätöksensä kahdessa asiassa, ja piti voimassa Suomen Asianajajaliiton hallituksen vuosina 2021 ja 2022 tekemät erottamisratkaisut.